

Gazdasági hírosszefoglaló 28. hét - Bukarest

Az idei év első öt hónapjában Románia exportja 7,5 %-kal közel 40 milliárd euróra növekedett, míg a behozatal csaknem 51 milliárd eurót tett ki, ami 2,1%-os növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest. A külkereskedelmi mérleg hiánya 11 milliárd euró volt, ami 13 %-kal alacsonyabb az egy évvel korábbi értékhez viszonyítva. Az EU tagországokkal lebonyolított külkereskedelmi forgalom mindkét irányban megközelítőleg 73 %-kal részesedett.

2023 júniusában az éves inflációs ráta 2022 júniusához képest 10,3 % volt, a májusi 10,6 %-os, illetve az áprilisi 11,2 %-hoz viszonyítva. A legnagyobb mértékben az élelmiszerek (+18 %) drágultak, míg szolgáltatások esetében 11,5 %-os, a nem élelmiszer jellegű termékeknél pedig közel 5 %-os árszintemelkedést mértek. Az élelmiszerek közül a cukor 55 %-kal, míg a burgonya és a zöldségfélék egyaránt 32 %-kal kerültek többbe.

A 2023. I. felévében az ipari termelés a bruttó adatok szerint 4,7 %-kal csökkent az előző év azonos időszakával összevetve, ami elsősorban az energiaipar (villamosenergia-, gáz-, gőzellátás, légkondicionálás) kibocsátása közel 12 %-os visszaesésének, kisebb részben pedig a feldolgozóipar csaknem 4 %-os teljesítménycsökkenésének tudható be. A bányászati ágazat szerény mértékű, 2,2 %-os növekménnyel zárta az időszakot.

2023. első öt hónapjában, a Romániában végrehajtott közvetlen külföldi tőkebefektetések értéke 3,86 milliárd eurót tett ki, ami gyakorlatilag megegyezik a tavalyi év azonos időszakának adatával. Az összegből 4,18 milliárd eurót tett ki a tőkerészesedés, míg a vállalkozói hitelek 0,32 millió eurós negatív egyenleget eredményeztek.

A 2023. január-májusi időszakban a folyó fizetési mérleg 8,3 milliárd eurós hiányt mutatott, szemben a 2022. évi időarányos 9,9 milliárd eurós értékkel. A javulás oka a külkereskedelmi deficit enyhe mérséklődésében keresendő. A hosszú lejáratú külső adósság a teljes adósság 71 %-át, míg a rövid lejáratú a 29 %-át tette ki.

Az AmCham Romania közleményben reagált azokra a sajtóban megjelent hírekre, hogy a kormány a költségvetési hiány csökkentését célzó intézkedéscsomag bevezetését fontolgatja, illetve ennek különböző forgatókönyveit mérlegeli. A kamara felszólítja a politikai döntéshozókat az átláthatóság biztosítására és a hosszútávú jövőkép szem előtt tartására. Megítélésük szerint a nem kellően átgondolt és egyeztetett lépések csak rövidtávon hoznak eredményt, de hosszabbtávon negatív hatással járnak, ugyanakkor veszélybe

Gazdasági hírosszefoglaló 28. hét - Bukarest

sodorhatják a rendelkezésre álló, különböző uniós források maradéktalan felhasználását is, amelyek viszont elengedhetetlenek a tartós gazdasági növekedés megalapozásához.

Az államfő kihirdette azt adótörvényt módosító jogszabályt, amely szerint 2023. július 14-étől **5 %-os kedvezményes áfakulcsot** alkalmaznak különböző faalapú fűtőanyagok – **fűrészpor, hulladék és tömörített fahulladék, pellet, fabrikett** – természetes, vagy jogi személyek, illetve intézmények, köztük iskolák, kórházak, orvosi rendelők és szociális ellátóegységek részére történő **értékesítése** esetében. Az erdészeti szakmai szövetség üdvözölte az intézkedést, de további ösztönzőket vár az ágazatban rejlő kapacitások további kihasználására. Ugyanez a törvénymódosítás tartalmazza a **napelempanelok, napkollektorok, hőszivattyúk és más, nagy hatékonyságú, alacsony kibocsátású fűtési rendszerek értékesítésére és telepítésére vonatkozóan 2023 januárjában bevezetett, ugyancsak 5 %-os áfa alkalmazhatóságával kapcsolatos további pontosításokat** is.

A **borravaló** 2023. január 1-től bevezetett **kötelező megadóztatása** óta májusig eltelt időszakra vonatkozóan rendelkezésre álló adatok azt mutatják, hogy ebből származó **költségvetési bevételek jóval elmaradnak az az eredeti várakozásoktól**: az éves szinten 95 millió lejre (~20 millió euró) becsült összegből mindössze 6 millió lej (~1,2 millió euró) folyt be az államkasszába. Ennek fő oka az lehet, hogy a vendéglátó egységek többségénél a borravaló összegét az előírások ellenére nem tüntetik fel a számlán, hanem azt továbbra is a felszolgáltatók kapják közvetlenül készpénzben. Amennyiben ez a tendencia az év hátralévő részében is fennmarad, akkor **jó esetben is a remélt összeg mindössze 20 %-a** gazdagíthatja a tervezettnél egyébként is nagyobb hiánnyal küszködő költségvetést.

2023 első hat hónapjában 25 %-kal több új személygépkocsit helyeztek forgalomba Romániában. Az elektromos autók értékesítésének növekedése meghaladta a 34 %-ot, így piaci részesedésük az időszak alatt elérte a 22 %-ot. Változatlanul a Dacia a legkedveltebb márka, Logan modelljével, a tisztán elektromos meghajtásúak között pedig a Dacia Spring a legkelendőbb.

A **TAROM állami tulajdonú légitársaság szakszervezetei kollektív munkaügyi vitát indítottak**, mivel megítélésük szerint **a munkáltató nem tartja be a 2022-2024-es évekre kötött Kollektív Szerződés rendelkezéseit**, így többek között a bruttó bérek inflációkövető emelését, a munkaköri pótlékok időben történő folyósítását, illetve számos munkakörben a szolgálati egyenruhák biztosításában többéves elmaradás tapasztalható.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Bukarest

Gazdasági hírösszefoglaló 29. hét - Bukarest

Leszállt az első személyszállító repülőgép a Hargita megye északi részén található Gyergyóremete község határában levő repülőtéren. Az első tesztrepülést a Budapest-Gyergyóremete útvonalon az Aeroexpress Regional regionális légitársaság gépe hajtotta végre. A tervek szerint a jövőben napi két járat közlekedne Gyergyóremete és Budapest között; az egyik járat a repülőtér-fejlesztő cég alkalmazottainak szállítását szolgálná, a másik pedig a nyílt, bárki által elérhető utasforgalmat biztosítaná. Jelenleg másfél óra a repülőút, mivel Kolozsváron, Aradon vagy Marosvásárhelyen le kell szállnia a járatnak határellenőrzési kötelezettségek miatt, de ezen időtartam lerövidülhet, amint Románia belép a schengeni övezetbe.

Elkészült a marosvásárhelyi Hampton by Hilton Hotel. Erdély egy újabb kényelmes, praktikus, minden igényt kielégítő "szállodai paradizzs" gyarapodott - állapította meg Magyar Levente, a Külgazdasági és Külügyminisztérium parlamenti államtitkára és miniszterhelyettese a magyar kormány társfinanszírozásával elkészült hotel avatóünnepségén. A Multinvest csoport által kezdeményezett és kivitelezett, a nagy múltú Hilton-csoport által működtetett marosvásárhelyi beruházás 35 százalékban a - magyar kormány gazdaságfejlesztő programjának erdélyi lebonyolításáról gondoskodó - Pro Economica Alapítvány által folyósított támogatásnak köszönhetően valósult meg.

Az év első három hónapjában 6 százalékos volt Romániában a költségvetési hiány – az Eurostat adatai szerint. 2022 utolsó negyedében 7,5 százalékos, első negyedében pedig 6,6 százalékos volt egyébként a romániai deficit értéke.

Kapcsolódó hír, hogy **Marcel Ciolacu román miniszterelnök kijelentette:** „elvi egyezség” született Brüsszellel, hogy az élelmiszerek, gyógyszerek, orvosi protézisek áfája 9 százalékos, a többi terméké és szolgáltatásé pedig 19 százalékos legyen. A miniszterelnök hozzátette, hogy **folytatódnak a román kormánykoalícióban a tárgyalások a költségvetési hiány csökkentését célzó intézkedéscsomagról, többek között a mezőgazdaságnak, élelmiszeriparnak, építőiparnak és az informatikai ágazatnak nyújtott adókedvezmények kivezetéséről.**

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Bukarest